

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. ๑. การอ่านตีความที่ตีต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

๒. จากสาร จงค้นหาความหมายของข้อความโดยใช้แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ตามคำที่ขีดเส้นใต้ แล้วบอกว่าสารนี้พูดถึงอะไร (๑๒ คะแนน)

รุ่งขึ้น ณ วันอังคาร เดือน ๑๐ ขึ้น ๑ ค่ำ เวลา ๒ โมงเช้า เจ้าพนักงานเตรียม
กล้องใหญ่ร้อยเครื่องทรงทอดพระเนตรสุริยุปราคา เวลาเช้า ๔ โมง ๓ นาที เสด็จออก
ทรงกล้อง แต่ท้องฟ้าเป็นเมฆฝนคลุ้มไป ในด้านตะวันออกไม่เห็นอะไรเลยต่อเวลา ๔ โมง
๑๖ นาที เมฆจึงจางสว่างออกไปเห็นดวงพระอาทิตย์ไร ๆ แลดูพอรู้ว่าจับแล้ว จึง
ประโคมเสด็จทรงมูรธาภิเษก (ของเดิมใช้มูรธาภิเศก) ครั้นเวลา ๕ โมง ๒๐ นาที แสงแดดอ่อนลง
มา ท้องฟ้าตรงดวงอาทิตย์สว่างไม่มีเมฆเลย ที่อื่นแลเห็นดาวใหญ่ด้านตะวันตกและดาว
อื่น ๆ มากหลายดวง เวลา ๕ โมงกับ ๓๖ นาที ๒๐ วินาที จับลั่นดวง เวลานั้นมืดเป็น
เหมือนกลางคืนเวลาพลบค่ำ คนที่นั่งใกล้ ๆ กันก็แลดูไม่รู้จักหน้ากัน แล้วพระราชทาน
เงินแจกพระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย ซึ่งตามเสด็จโดยพระราชดำเนิ
ออกไปทั่วกัน

(พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๑๑ ฉบับเจ้าพระยาทิพากร
วงศ์ ๒๒๙. เสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคาที่หัวกอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ <https://vajirayana.org/>)

a. เจ้าพนักงาน หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

b. ทอดพระเนตร หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

c. สุนทรียปราสา หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

d. ไวร ๆ หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

e. มุรธาภิเศก หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

f. ขำราซการ หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

g. ดำเนิน หมายถึง (๑ คะแนน)

.....

.....

h. เจตนาของสารนี้พุดถึงเรื่องใด จงอธิบาย (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑. การอ่านตีความจากสารประเภทให้ความรู้ ให้คุณค่าใดบ้าง (๓ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล	ชั้น	เลขที่
-------------------	------------	--------------

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ข้อคิดสื่อคุณค่า เจตนาสื่อการกระทำ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดให้ดังนี้

๑. การอ่านตีความที่ตีต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

ตอบ ปัจจัยเรื่องกระบวนการอ่าน การอ่านสารถ้าพินิจอ่านแล้วจึงคำถามตาม ก็จะเป็นการนำทางสู่การตีความได้ ต่อมาความเข้าใจบริบทของคำศัพท์และความหมาย การอ่านตีความจะไม่เกิดผลสำเร็จ ถ้าผู้ตีความขาดความรู้ความเข้าใจในสารที่กำลังจะตีความ การร้อยเรียงเรื่องราวให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ้าสามารถเรียบเรียงเนื้อหาที่ตีความเป็นเรื่องเดียวกันได้ ก็ถือว่าการอ่านตีความสำเร็จผล (แนวคำตอบกว้าง ๆ ให้ครูผู้สอนพิจารณาคำตอบนักเรียน)

๒. จากสาร จงค้นหาความหมายของข้อความที่ขีดเส้นใต้ แล้วบอกว่าสารนี้พูดถึงอะไร

รุ่งขึ้น ณ วันอังคาร เดือน ๑๐ ขึ้น ๑ ค่ำ เวลา ๒ โมงเช้า เจ้าพนักงานเตรียมกล้องใหญ่น้อยเครื่องทรงทอดพระเนตรสุริยุปราคา เวลาเช้า ๔ โมง ๓ นาที เสด็จออกทรงกล้อง แต่ท้องฟ้าเป็นเมฆฝนคลุ้มไป ในด้านตะวันออกไม่เห็นอะไรเลยต่อเวลา ๔ โมง ๑๖ นาที เมฆจึงจางสว่างออกไปเห็นดวงพระอาทิตย์ไร ๆ แลดูพอรู้ว่าจับแล้ว จึงประโคมเสด็จทรงมูรธาภิเษก (ของเดิมใช้ มูรธาภิเสก) ครั้นเวลา ๕ โมง ๒๐ นาที แสงแดดอ่อนลงมา ท้องฟ้าตรงดวงอาทิตย์สว่างไม่มีเมฆเลย ที่อื่นแลเห็นดาวใหญ่ด้านตะวันตกและดาวอื่น ๆ มากหลายดวง เวลา ๕ โมงกับ ๓๖ นาที ๒๐ วินาที จับสิ้นดวง เวลานั้นมืดเป็นเหมือนกลางคืนเวลาพลบค่ำ คนที่นั่งใกล้ ๆ กันก็แลดูไม่รู้จักหน้ากัน แล้วพระราชทานเงินแจกพระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย ซึ่งตามเสด็จโดยพระราชดำเนินออกไปทั่วกัน (พระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๓๙๔ - ๒๔๑๑ ฉบับเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ๒๒๙. เสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคาที่หัวกอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ <https://vajirayana.org/>)

ตอบ ๑. เจ้าพนักงาน

(กฎ) น. บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายหรือแต่งตั้งโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้ปฏิบัติราชการหรือให้ใช้อำนาจรัฐ.

๒. ทอดพระเนตร แปลว่า ดู

๓. สุริยุปราคา

[ยุบระราคา, -ยุบปะราคา] น. ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ และโลกโคจรมาอยู่ในแนวเดียวกัน ดวงจันทร์จึงบังแสงอาทิตย์ที่ส่องมายังโลก เป็นเหตุให้เห็นดวงอาทิตย์มืดเป็นบางส่วนหรือทั้งหมด, (ปาก) สุริยคราส หรือ สุริยคราส.

๔. ไร ๆ

(๑) ว. อาการที่มองเห็นอยู่เกลือบ ไร ๆ ไม่ชัด เช่น เห็นทิวไม้อยู่ไร ๆ

(๒) ว. เริ่มนึกออกได้เล็กน้อย เช่น เรื่องที่มาปรึกษานึกเห็นทางออกได้ไร ๆ.

๕. มูรธาภิเษก

(๑) น. การอภิเษกด้วยการรดน้ำ (ส.; ป. มุรธาภิเสก).

(๒) น. น้ำพระพุทธมนต์และเทพมนตร์สำหรับถวายพระมหากษัตริย์เพื่อสรงในพระราช

พิธีบรมราชาภิเษกหรือพระราชพิธีอื่น ๆ มุรธาภิเษก ก็ว่า. (ส.: ป. มุทธาภิเษก).

๖. ข้าราชการ

(๑) (โบ) น. คนที่ทำราชการตามทำเนียบ

(๒) น. ผู้ปฏิบัติราชการในส่วนราชการ

(๓) (กฎ) บุคคลซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณในกระทรวง ทบวง กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการการเมือง ข้าราชการครู ข้าราชการทหาร ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ.

๗. ดำเนิน ๑

(๑) ก. เดิน, ใช้ในราชาศัพท์ว่า ทรงพระดำเนิน (ข. ภูเณียร).

(๒) ก. เป็นไป เช่น การประชุมดำเนินไปด้วยดี, ทำให้เป็นไป, เช่น ดำเนินงาน ดำเนิน-การ ดำเนินชีวิต. (ข. ภูเณียร).

ที่มาพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔

สารจากข้อความพูดถึงเรื่องการเสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคา (ในที่นี้คือพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งราชวงศ์จักรี) เสด็จทอดพระเนตรผ่านกล้องโทรทรรศน์จนสุริยุปราคาเริ่มเต็มดวง ได้มีการสร่งน้ำมนต์เพื่อความเป็นมงคลตามความเชื่อพื้นฐานของพระราชหฤทัยที่มากล้นกมลจินตนาการ หลังจากจบสุริยุปราคาพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเงินแก่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่ได้ติดตามพระองค์ในปรากฏการณ์ดังกล่าว

๓. การอ่านตีความจากสารประเภทให้ความรู้ ให้คุณค่าใดบ้าง จงอธิบายพอสังเขป

(แนวคำตอบ)

- ช่วยให้เข้าใจข้อความได้อย่างลึกซึ้ง มากกว่าการอ่านทั่วไป
- พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปประเด็น
- ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษา การเขียน และการสื่อสาร
- ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และมุมมองที่หลากหลาย
- ช่วยให้เข้าใจโลก สังคม และมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น